

De Groene Koers – dinsdag 22 november 2022 - Breda

De Groene Koers voor Bouw & Infra

Renovatie

MOB wil de verbouwing van het Binnenhof laten stilleggen: vergunning voor stikstof ontbreekt

De grootscheepse renovatie van het Binnenhof gaat minimaal vijf jaar duren. Beeld ANP

ANP

NOS Nieuws • Donderdag, 06:58

17 november 2022

Stroomnet overvol, Tennet wil 'spitsmijden' zoals in Limburg en Brabant

Programma

16.00 uur	Intro film
16.03 uur	Welkom door dagvoorzitter - voorstellen initiatiefnemers
16.10 uur	Gesprek met wethouder Peter Bakker, gemeente Breda
16.20 uur	Interview met Bart van Wijlen, ondernemer -
16.30 uur	Oplossingen voor laadinfrastructuur, door Stephan LaHaye
16.40 uur	Presentatie over Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) door Remco de Jong, inkoper provincie Noord-Brabant
16.55 uur	Tafelgesprekken over stellingen (indeling groepjes door Katja)
17.35 uur	Terugkoppeling gespreksleiders
17.55 uur	Afronding met Arnoud Leerling en Peter Bakker

EEN CO₂-NEUTRAAL
BRED A IN 2044

Peter Bakker
Wethouder Breda

Energietransitie
Klimaatadaptatie
Wet Milieubeheer
stikstof
lucht en geluid
OMWB
Duurzaamheid en
circulariteit

Bart van Wijlen

“Een potje klagen en
honderd beren op de
weg zien óf je gaat
er gewoon mee aan
de slag”

 Van Wijlen
Infra | Milieu | Sport | Groen

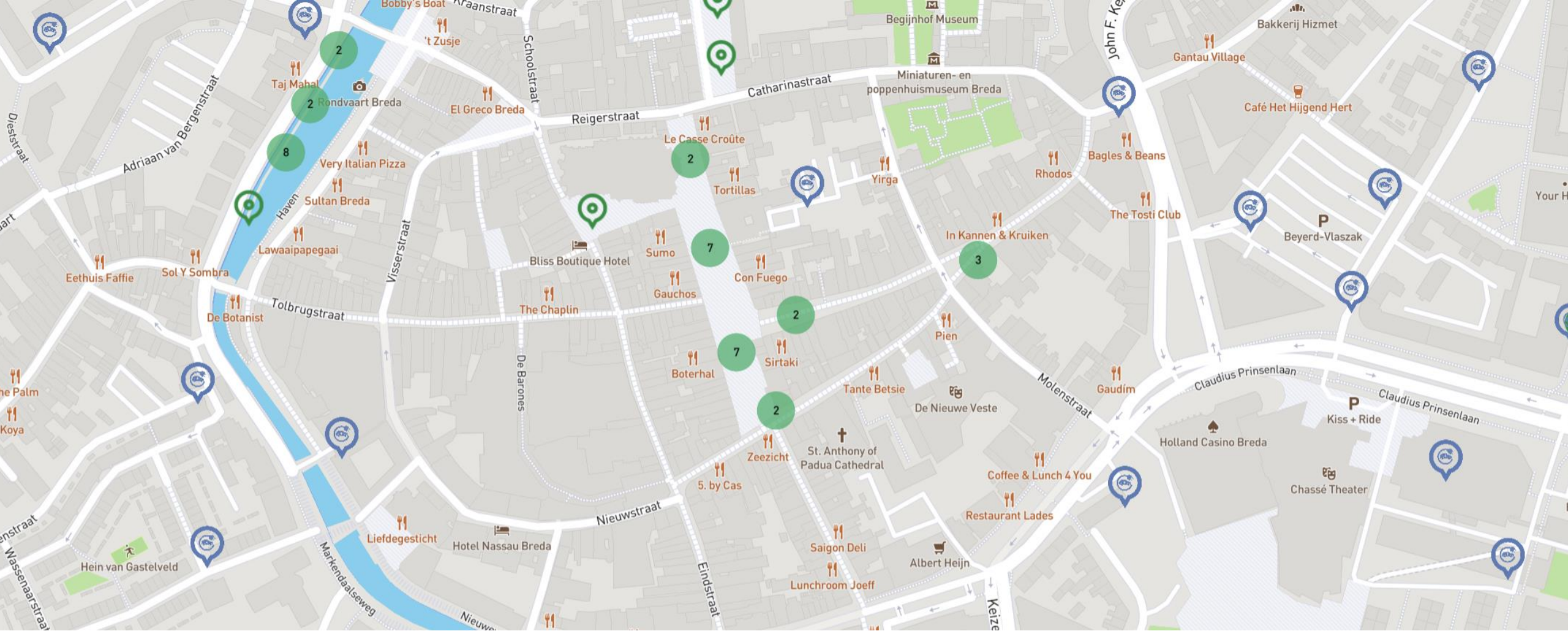

NRG

ACCOUNTING

SMART CITY ENERGY SOLUTIONS

HET
STROOMNET
ZIT NIET VOL

NEXT ■■■■

LEVEL 10

SCORE

GAME OVER 37

LINES CLEARED

28

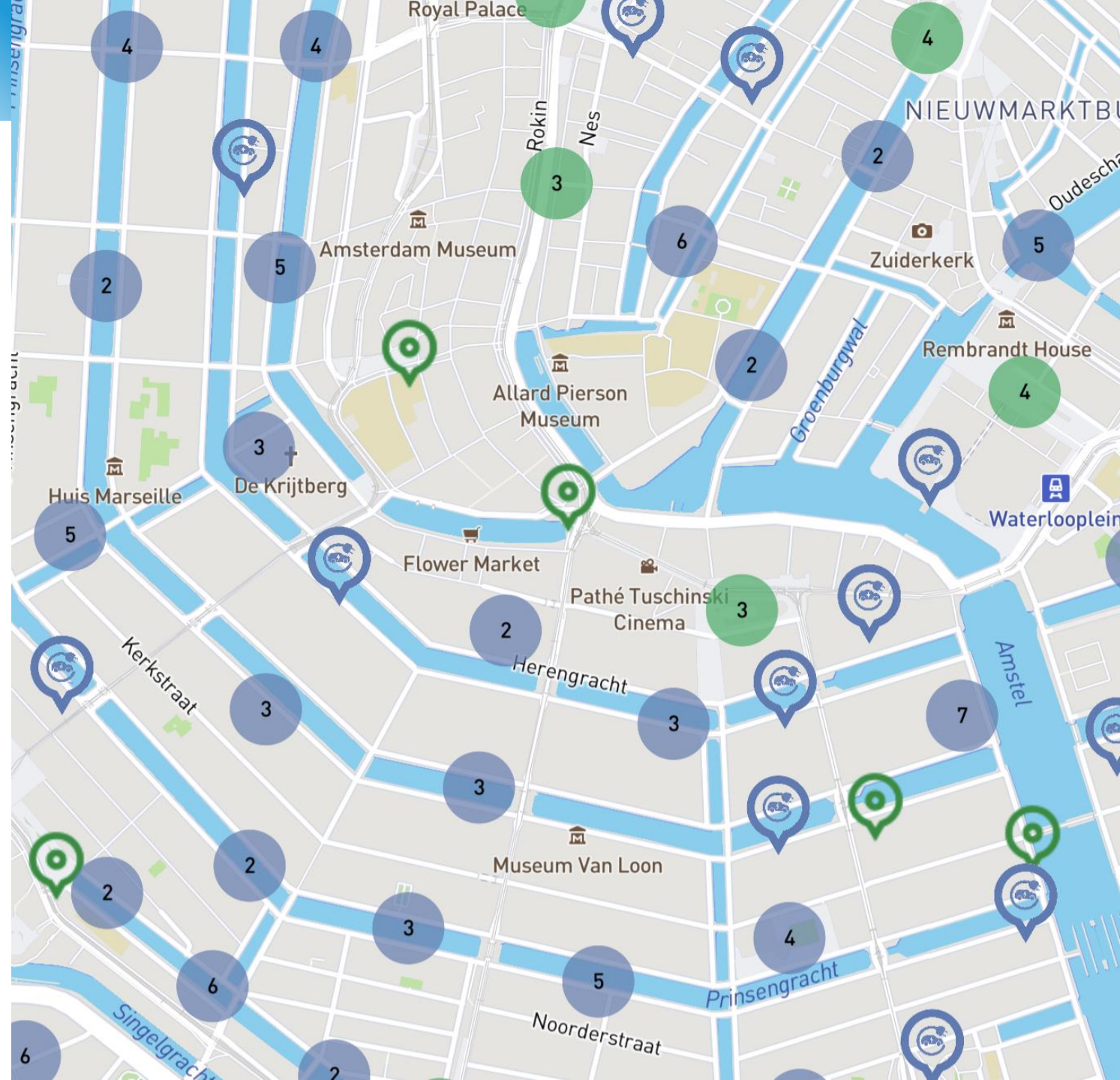
**LINES NEEDED TO
NEXT LEVEL**

2

PRESS ANY KEY TO RETURN TO MAIN MENU

STROOMKAART.NL

NRG
ACCOUNTING

ALTERNATIEVEN

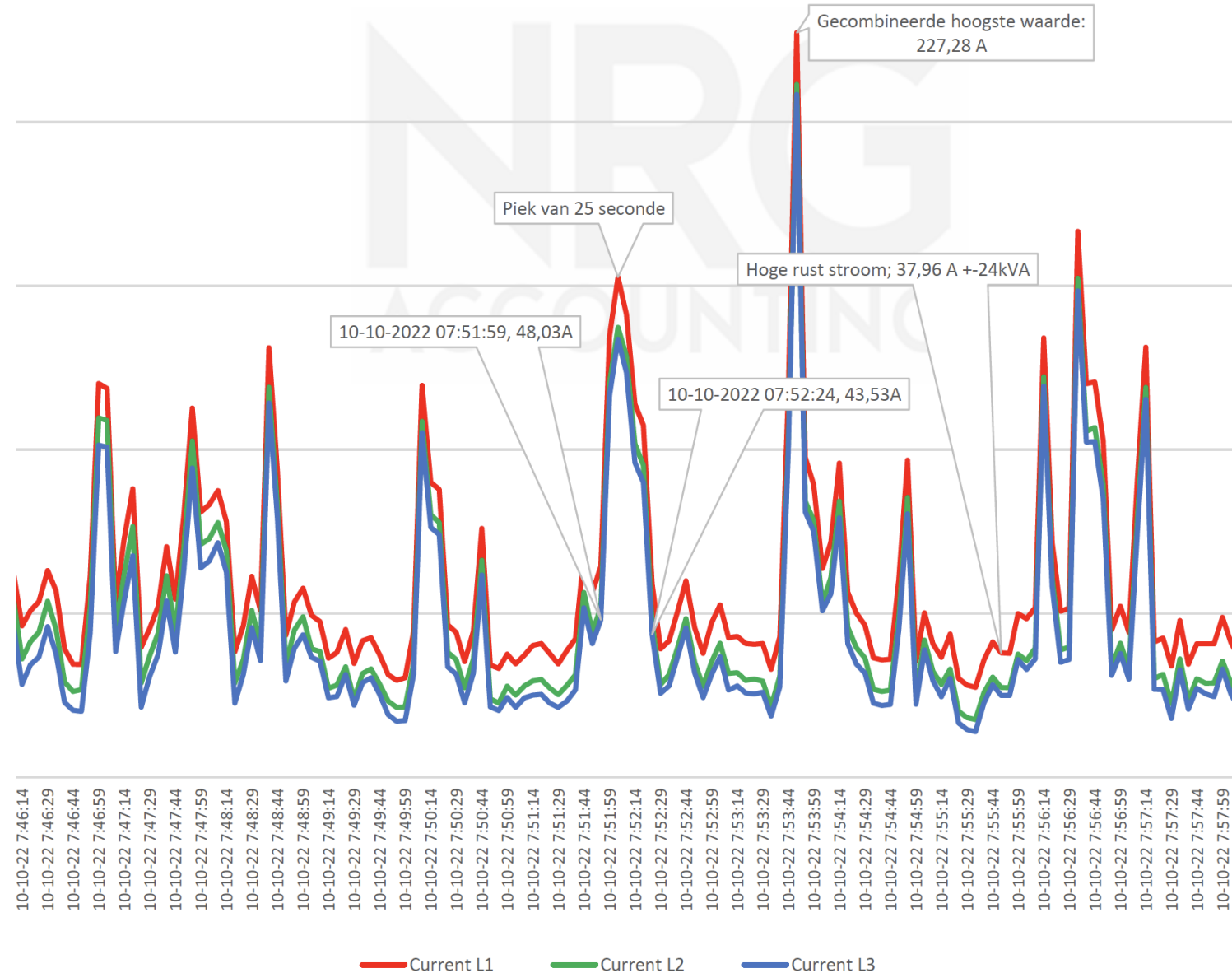
METEN IS
WETEN

NRG
ACCOUNTING

Torenkranen 1, 2 & 3 totaal, Current, Interval: 5 seconds Maximum

MET KENNIS
KUN JE
HANDELEN

Bedankt voor uw aandacht

NRG
ACCOUNTING

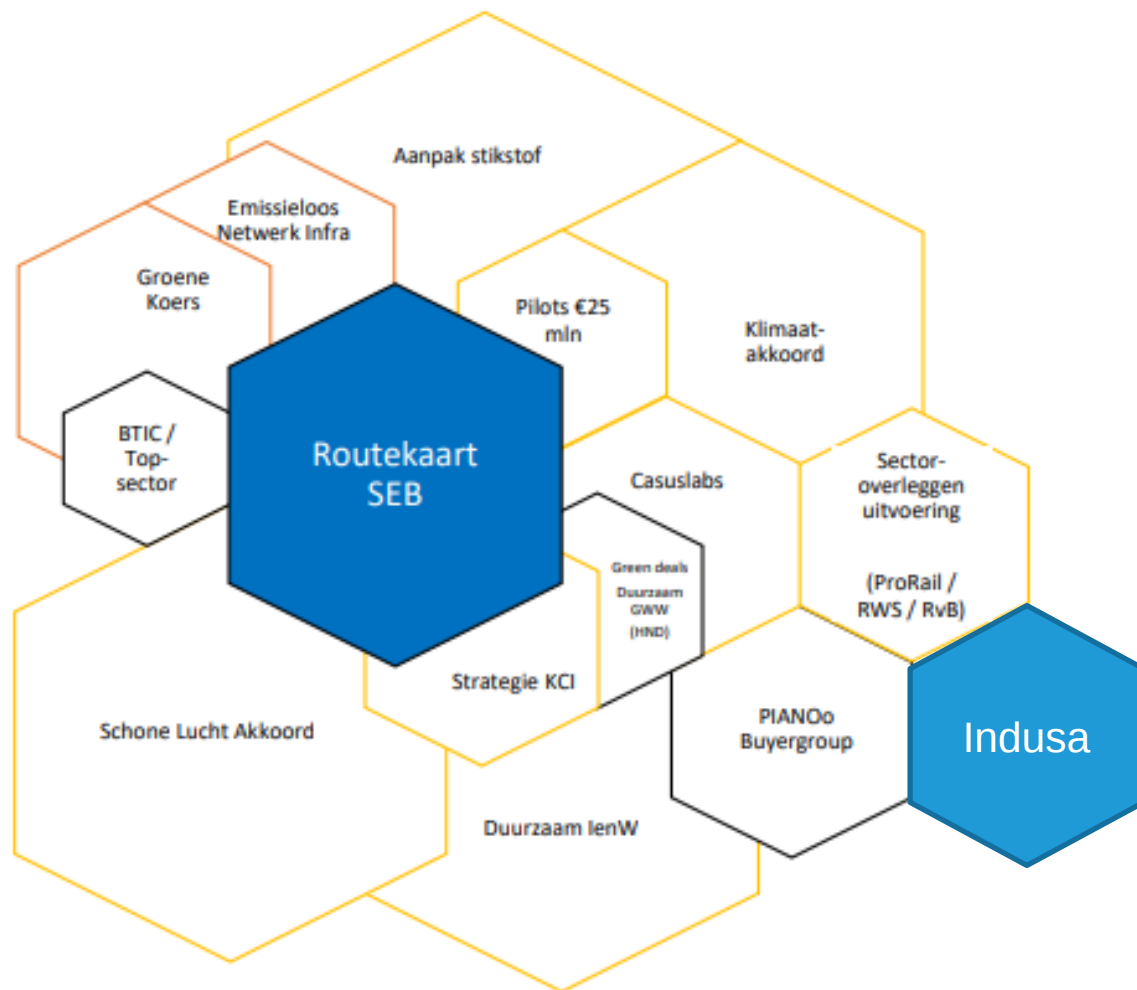
Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)

Remco de Jong, inkoopadviseur Provincie Noord-Brabant
indusa@brabant.nl
06 52794330

Breda, 22 november 2022

Landenschap Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)

Waarom schoon en emissieloos bouwen?

Klimaat, CO₂

Biodiversiteit, stikstof

Luchtkwaliteit, fijnstof

Hoe dan?

Weg-, Dijk- en Spoormaterieel

De Groene Koers voor Bouw & Infra

Scope Schoon en Emissieloos Bouwen

Type	Slimmer / beter benutten (proces en gedrag)	Schonere middelen
Industrie	bijv hergebruikte materialen	bijv duurzame materialen
Mobiele werktuigen	bijv minder stationair draaien	bijv ZE mobiele werktuigen
Bouwlogistiek	bijv bouwhubs en prefab bouwelementen ²	bijv ZE vrachtwagens
Gebruiksphase	bijv isolatie in woningbouw	bijv ZE weggebruikers

scope
routekaart SEB

Wat betekent dat?

Basisniveau mobiele werktuigen voor (alle) publieke opdrachtgevers (“peloton”; hoofdzakelijk GWW)

	Periode 1 2023-2024	Periode 2 2025-2027	Periode 3 2028-2029	Periode 4 2030 en verder
Licht ('minimaterieel') (<19 kW)	geen eis	geen eis	100% ZE	100% ZE
Zeer licht (19-37 kW)	stage IIIa	stage IIIa	100% ZE	100% ZE
Licht (37-56 kW)	stage IIIb	stage IIIb	100% ZE	100% ZE
Middelzwaar materieel (56-130 kW)	stage IIIb	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter (2030) 100% ZE (2035)
Zwaar materieel (130-560kW)	stage IIIb	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter (2030) 100% ZE (2035)
Specialistisch materieel (levensduur >15 jaar) Zeer zwaar materieel (>560kW)	geen eis	geen eis	Katalysator en roetfilter	100% ZE in 2035-2040
Stationair (generatoren, battery packs)	stage IIIb (tot 560 kW)	stage IV met roetfilter	100% ZE	100% ZE

Met 'katalysator' wordt bedoeld een effectieve SCR-katalysator. Met 'roetfilter' wordt bedoeld een werkend gesloten roetfilter.

Specialistisch materieel is complex, kent pas sinds kort en gedeeltelijk stage-eisen, en de verduurzaming vergt een lang en duur ontwikkeltraject.

Belangrijkste aanknopingspunt: inkoop/opdrachtverlening

- Stel uitdagende maar haalbare doelen: stimuleer de koplopers maar zorg dat het peloton aangehaakt blijft
- Standaardiseer de aanpak: uitvoerbaar en begrijpelijk voor alle opdrachtgevers en opdrachtnemers
- Geen techniek-specifieke maatregelen/ eisen, maar gericht op reductiedoelen (emissieklassen)

Weg-, Dijk- en Spoormaterieel

NOx

CO₂

Fijnstof

Arbeidsomstandigheden

Thema 1 Materieel (gastheer: Katja)

Stelling: Ik ga in 2025 emissievrij werken en ben bereid daarin te investeren. Die ambities ga ik waarmaken als ...

- Welke investeringen zijn nodig? (en stimulans)
- Op welke technieken en oplossingen zet ik in?

Thema 2 Infrastructuur op locatie (tafelheer: Jorrit)

Stelling: Alle randvoorwaarden zijn op de bouwplaats ingevuld, door ....

- Wat is nodig om al het materieel emissievrij/arm te laten draaien? (Denk daarbij aan de infrastructuur op de locatie, maar wellicht kunnen ook waterstof en alternatieve brandstoffen aan bod komen)
- Hoe kan de opdrachtgever een emissiearme en emissievrije realisatie – met betrekking tot de bouwplaats - stimuleren?

Thema 3 Tendereisen opdrachtgever (tafelheer: Nico)

Stelling: De tenders zijn zo ingericht dat de emissiedoelen ook echt gehaald kunnen worden.

- Welke omslag in aanbestedingen is nodig?